

Вирусолог и микробиолог из Специјалистичког ветеринарског института у Краљеву Миланко Шеклер оцењује да је почетак вакцинације у Србији свакако добра вест, али "не би превише хвалоспева износио да ће вакцина да реши све". "Овај проблем се решава тако што ћемо или сви да преболимо, или ћемо сви да се вакцинишемо, али реално је да буде пола-пола", указује Шеклер и додаје да "вакцина није чаробни штапић".

"Нико не може да вакцинише стотине милиона људи у пар дана, треба време да се то физички изведе. Свакако је добра вест да је стигла вакцина, али не треба се опуштати да ће то решити све проблеме. Решиће за оне срећнике који буду први вакцинисани, а за остале важе исте мере као и до сада", истиче Шеклер, доктор ветеринарских наука у Н1 Студио Ливе.

Указује да се овакви типови вируса никад не решавају једном вакцином.

"РНК вирус је и вирус грипа и знате добро да сваке године мора да се прави нова вакцина за ту сезону, иста ствар је и овде", наглашава Шеклер.

"Код животиња највише се вакцине против короне примењују код живине, из простог разлога што се она по природи ствари узгаја на великим фармама где се налази и по неколико милиона кокошака у кавезима. Јасно је да се у тим условима вирус веома лако шири, баш као и код људи кад се сви скоцкају у неку салу на слави, свадби, у ноћном клубу где једни другима дишу у врат", каже Шеклер.

Подсећа да се вакцине против короне примењују од шездесетих година 20. века, и нису решиле проблем.

"Оне га стално само хладе и држе под контролом. То значи да сваких неколико година вирус корона код кокошака успе да измутира да та постојећа вакцина већ делује слабије. Никад се не дешава или се дешава врло ретко да потпуно не штити, већ да штити 50, 40, 30 одсто. Сада већ постоји 15-ак различитих вакцина, којима вакцинишемо кокошке у Србији", наводи Шеклер.

"Вакцина није чаробан штапић, оно што је коначно решење је да се заштите ризичне категорије, добар део нас ће преболети, добар део је већ преболео и ту ће вирус направити равнотежу са нама, и онда ће да мутира", појашњава он.

Прокужавање није стратегија - оно нам не гине

На питање колико ће од поновног заражавања бити заштићени они који су преболели ковид-19, Шеклер истиче да "код њега не постоји стратегија прокужавања, то вам не гине".

"Ви радите мере против заражавања и ви се чувате да не примиите довољно велику количину вируса да се разболите, јер што примите већу количину имаћете тежу клиничку слику, и лакше ћете стићи до болнице или, не дај боже, до респиратора. Али, чувајући се на тај начин од неког тешког облика болести, ви неминовно удишете мале количине вируса свакодневно, али не разбољевате се, јер то није довољна количина вируса да бисте се разболели. То је оно што ја зovem прокужавање", истиче Шеклер.

"Да се изразим пластично – кад се чувате од заражавања, прокужавање вам је гратис", додаје он.

Тврди да ће они који су имали тежи облик болести, дакле имали су дуже високу температуру, лежали неколико недеља, којима је организам измрцварен, бити заштићени од нове инфекције минимум од девет до 15 месеци.

"Онај ко је имао благу форму, он нема потребан ниво заштите и може да се поново инфицира, јер инфекција није узела толико маха, није постала системска", додаје Шеклер.

"Да можете једним инфицирањем да постанете имуни, онда бисте примили једну дозу вакцине, а не две, понекад и три. Онај ко је преболео два пута сигурно је заштићен можда и годинама. Наравно, постоје изузеци када је неко старији, хронични је болесник, организам му је измрцварен, и његов имунитет није способан да створи потребан ниво заштите", наводи он.

На питање да ли онда они који су прележали ковид треба да се вакцинишу, он каже да су они врло ниско на листи приоритета.

Овај вирус ништа друго не зна да ради сем да мутира

А да ли треба да нас забрињавају нови сојеви вируса, истиче да "ако има неку карактеристику која га чини посебним је да ништа друго не зна да ради сем да мутира, зато што има велики број нуклеотида и увек се деси нека грешка, а РНК вирус има слабе капацитете да поправи сам себе, за разлику од других вируса. Ако један вирус уђе у једну ћелију једног човека и направи 10.000 својих потомака, сваки од њих се разликује у просеку од једне до три мутације".

Указује да је до сада забележено 4.000 мутација вируса короне.

"Овај сој који ви помињете, та кључна мутација код вируса у Британији, установљена је у Бразилу још у априлу, па се после тога појавила у Јужној Африци, па се појавила у Енглеској у септембру први пут... И нико то тада није помињао, јер се ништа суштински није променило, нису били клинички тежи облици, преношење јесте лакше, али шта ћемо", каже Шеклер.

"Једино што видим као проблем је да због лакше преносивости може у кратком временском периоду да се разболи већи број људи и да здравствени систем не може то да издржи", указује и сматра да се сада у многим земљама управо поштравају мере да би се то спречило.

А на питање да ли ће мутација утицати на ефикасност вакцине, наводи да је да би се то утврдило потребно најмање две недеље. "Не може седам дана да прође за један дан, технички не може да се уради брже".

▣ **Порука грађанима Србије пред празнике**

На питање шта би поручио грађанима Србије пред предстојеће празнике, он у шаљивом тону каже да бисмо "можда могли први пут у историји да прославимо Нову годину усред лета, у купаћим костимима. Шалу на страну, треба се узети у памет, не мора сад да буде Нова година, већ кад то можемо ми да одлучимо и да је здрави и растерећено прославимо".

"Апелујем, ако је икако могуће, да прогласимо једно два дана Нову годину средином лета и да је тад прославимо како доликује", наводи Шеклер и додаје да му је јасно да су млади људи нестрпљиви, али да би њихови родитељи требало да их ставе под контролу, јер ни млади људи нису заштићени од евентуално тешких облика ковид-19.

(Н1)